

การเป็นผู้นำเกม (Games Leadership)

การเป็นผู้นำเกมนั้นเป็นศิลปะอย่างหนึ่ง ไม่ใช่ใครจะเป็นก็ได้ เพราะการที่จะทำให้นักคนอื่น ๆ ได้มีความสุขสนุกสนาน ต้องมีวิธีการ หรือ เทคนิคมาก มีวิธีการที่สามารถชักชวนคนอื่นให้เข้าร่วมในกิจกรรม บุคคลที่จะเป็นผู้นำเกมได้ต้องมี ประสบการณ์ ทักษะ บุคลิกที่ดี สามารถให้นักคนอื่น สร้างความเชื่อถือ และปฏิบัติตาม คุณสมบัติของผู้นำที่ดี มีดังต่อไปนี้

1. มีความรู้ความเข้าใจ และสนใจต่อเด็กในด้านการออกกำลังกาย
2. มีความรู้ทางด้านจิตวิทยา พอสมควร ในด้านการเจริญเติบโต และจิตใจของเด็ก
3. มีความรู้ทางด้านเกมพอสมควร
4. สามารถปรับตัวให้เข้ากับเด็กได้ดี
5. มีอารมณ์สนุกสนานร่าเริง
6. สามารถเข้าร่วมเล่นกับเด็กได้ด้วย
7. มีอารมณ์ขัน ไม่เคร่งเครียดมากนัก
8. สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้
9. มีวิธีการพูดจูงใจ หรือ ดิชม ลงโทษ
10. มีวิธีการ ดำเนินการเล่น ได้อย่างเหมาะสม สามารถจัดเวลากิจกรรม ได้เหมาะสม
11. มีความยุติธรรมในการเล่น การให้รางวัล หรือ ลงโทษ

วิธีการในการนำเกม

เกมการละเล่นเป็นกิจกรรมที่ใช้ในการผ่อนคลายความตึงเครียด โดยการใช้เวลาว่าง หรือ เพื่อบรรเทาอาการเมื่อยทางสมอง (Brain Fatigue) ทำให้เกิดความสนุกสนานโดยอาศัยการ เคลื่อนไหวอย่างง่ายๆ เช่น การเดิน วิ่ง กระโดด เตะ ขว้างปา โยน ฯลฯ การเคลื่อนไหวนี้จะ เป็นสื่อนำไปสู่กีฬาใหญ่ๆ ดังนั้นการนำ หรือ สอน ให้เด็กเล่นเกม จึงมีความสำคัญมาก เพื่อ เป็นการสะดวก หรือ ง่ายต่อการสอน ขั้นตอนของการนำเกม จึงเป็นวิธีหนึ่งที่จะทำให้เกิดความ สำเร็จในการนำเกม ขั้นตอนของการนำเกม มีดังต่อไปนี้

1. การเลือกสอนเกม ในการเลือกเกม ต้องมีหลักการพิจารณาเป็นอย่างมาก ต้อง คำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1.1 วัย วัยของเด็ก มีความแตกต่างกันอย่างมาก เพราะการเลือกเล่นของเด็กต้อง มีระดับของอายุเป็นเกณฑ์ เด็กเล็กชอบเล่นคนเดียว เช่น ดูกดา ข่ายของ พอโตหน่อยชอบเล่น เป็นพวก หรือ หมู่ ชอบการแข่งขัน มีการไต่อดความเก่งของตัวเอง กีฬาประเภททีม หรือ หมู่ มักเป็นที่นิยมกัน

1.2 เพศ เป็นตัวกำหนดเกมที่สำคัญ เด็กๆ ชอบแบ่งเป็นพวกๆ ชาย หรือ หญิง ผู้ชายชอบเล่นประเภทต่อสู้ ความแข็งแรง ผู้หญิงชอบเล่นประเภทรักสวยรักงาม ประดิษฐ์ เก็บ สะสม การนำเอาเกมมาเล่น ต้องดูเพศด้วย ถ้ามีความจำเป็นต้องใช้เล่นทั้ง ชาย และหญิง ต้อง กำหนดกฎ กติกา ให้ทราบเพื่อความไม่เสียเปรียบของฝ่ายหญิง

1.3 อุปกรณ์และสถานที่ ต้องมีความเหมาะสมและความปลอดภัย อุปกรณ์ต้อง มากพอ มองดูน่าสนใจ โดยอาศัย สีสรรค หรือความแปลก สถานที่ต้องมีความปลอดภัยต่อการ เล่น เช่น ห่างจากแหล่งอันตราย ถนน บ่อ หรือคลอง พื้นสนามเรียบ มีอาณาเขตกำหนด แน่นอนตายตัว

2. อธิบายวิธีการเล่น ก่อนการเล่นต้องมีกรอธิบายถึงวิธีการเล่น เพื่อให้เด็กได้ เข้าใจเสียก่อนว่าจะทำอะไร อย่างไร ตั้งแต่วิธีการเริ่มต้นจนจบ จงพยายามอธิบายอย่างง่ายๆ ไปทีละขั้นตอน ขณะเมื่อทำการอธิบายต้องสังเกตดูด้วยว่า เด็กมีความเข้าใจหรือไม่ เช่น ถ้านั่ง ขมวดคิ้ว หน้ามู๋ แสดงว่าไม่เข้าใจ หรือสงสัย บางครั้งครูต้องถามเด็ก ถ้าเด็กไม่เข้าใจ ต้อง อธิบายซ้ำอีก ต้องไม่ลืมว่าเด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกัน บางคนหัวไวเข้าใจง่าย บางคนช้า สิ่งที่ครูต้องคำนึงถึงอย่างมาก ก็คือการยื่นอธิบายของครู เด็กทุกคนต้องมองเห็น ต้องดูทิศทาง ของแสงแดด ครูต้องหันหน้าสู่แดด เด็กสามารถนั่งหรือต้องยืน ลักษณะของการยืนเป็นอย่างไร หน้ากระดาน แถวตอน รูปเกือกม้า ครึ่งวงกลม รูปอ้อมจรรยา หรือ วงกลม บางครั้ง ต้องอาจใช้ การวาดภาพลงในกระดานดำ หรือ ในกระดาษ เพื่อช่วยการอธิบายให้ง่ายขึ้น ต้องอธิบายให้ชัดเจน

และสั้น

3. การสาธิต การสาธิตคือการแสดงให้เห็นตัวอย่าง หลังจากที่ได้อธิบายให้เด็กได้ทราบแล้ว สาธิตจากง่ายไปหายาก โดยที่ครูทำเองหรือให้เด็กทำ หรือทั้งครูและเด็กช่วยกันสาธิตทำทีละขั้น ขณะทำการสาธิตต้องถามด้วย เด็กเข้าใจหรือไม่ ตอนที่สำคัญทำยาก ต้องสาธิตให้ดูหลายๆ ครั้งเพื่อกันการทำพลาดเมื่อเด็กได้ปฏิบัติ

4. การปฏิบัติ เมื่อทำการสาธิตแล้ว เด็กมีความเข้าใจ ต้องให้เด็กได้ปฏิบัติจริงๆ โดยปล่อยให้เด็กได้ทดลอง อาจจะมีทั้งถูกและผิดอย่าสอนตอนเด็กปฏิบัติมากๆ เพราะอาจทำให้เด็กเมื่อเมื่อขณะที่เด็กปฏิบัติ ครูควรจดจำสิ่งที่ไม่ถูก หรือผิด เอาไว้แล้วทำการแก้ไขทีหลัง ยกเว้นว่าเมื่อเด็กมีปัญหาถามมา จึงค่อยพูดสอดแทรกเข้าไป

5. การวัดผล ทางด้านผลศึกษา การวัดผลโดยมากใช้การสังเกตเป็นหลัก เมื่อขณะที่เด็กได้ปฏิบัติ พอสิ้นสุดการปฏิบัติแล้วต้องมีการพูด และเสนอแนะข้อขาดตกบกพร่องต่างๆ เพื่อทำการแก้ไขในครั้งต่อไป ต้องมีการติชมด้วยจะดีมาก เพราะจะได้เป็นแรงจูงใจให้เด็ก อาจมีการประกวด เพื่อหาผลการเรียนการสอน ต้องไม่ลืมว่าเด็กชอบการชมมากกว่าการติ

ข้อควรปฏิบัติในการนำเกม

1. การอธิบายควรให้สั้นที่สุด หรือย่อมากที่สุด แต่ต้องเข้าใจง่าย และมีความชัดเจน
2. มีการเข้าใจก่อนการเล่นเกมเสมอ
3. ในการอธิบายต้องดูสภาพเด็กให้เจียบ อย่าอธิบายแข่งกับเสียงเด็ก
4. ผู้สอนต้องรู้เรื่องของเกมดีเสมอ ก่อนทำการสอนเรื่องกฎ กติกา วิธีการเล่น
5. ยุติการเล่นเสมอเมื่อเกมกำลังสนุก เพื่อเป็นแรงจูงใจให้เด็กอยากเล่นในครั้งต่อไป
6. มีความยุติธรรมในการตัดสิน ชนะให้รางวัล แพ้ปลอบโยน
7. แต่งตั้งหัวหน้ากลุ่ม หรือ หมู่ เพื่อช่วยดูแล ควบคุมการเล่น
8. จัดอุปกรณ์ และสถานที่ ให้พอดีกับเด็ก
9. มีการปรึกษา หรือ พูดคุยกับเด็กบ้างในบางโอกาส เรื่องของกฎ กติกา การเล่น
10. มีการสอนเรื่องของความมีน้ำใจเป็นนักกีฬาด้วย เช่น แสดงความยินดีเมื่อชนะ หรือ เสียใจเมื่อแพ้⁽¹⁾

(1) จรินทร์ ธานีรัตน์. วิชาการพลศึกษา. หน้า 449-452.

การจัดอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก (Facilities and Equipments)

อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกมีความสำคัญมากในการเล่นเกมนทุกประเภท เพราะเป็นเครื่องจูงใจในการเล่นได้มาก เช่น สนามเด็กเล่นต่างๆ อุปกรณ์ที่ใช้จะเป็นแรงจูงใจให้เด็กได้เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ดังนั้นจึงควรมีการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. จัดเครื่องอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ที่มีความเหมาะสม หมายถึงระดับของเด็กกับอุปกรณ์ต้องมีความสมดุล สามารถดัดแปลงได้เพื่อความเหมาะสมและโอกาส
2. เครื่องอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ ต้องมีอัตราส่วนพอดีกับเด็ก เช่น เด็ก 30 คน หรือ 40 คน อุปกรณ์ที่ใช้ควรมีจำนวนเท่าใด
3. เครื่องอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ มีความปลอดภัย ไม่เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย เช่น แข็งแรง ใช้ง่าย สีสดใสสวยงาม สนามไม่เป็นหลุมบ่อ หรือไม่ไถลถนนมากเกินไป มีรั้วรอบขอบชิด
4. อุปกรณ์ มีมากให้เลือก ตามจำนวนเด็ก กิจกรรม สภาพของสนาม และเวลาที่ใช้
5. มีห้อง หรือ สถานที่เก็บรักษา ซึ่งสามารถจะเปิดหรือเก็บได้สะดวก

ความปลอดภัยในการเล่นเกม (Safety)

ในการเล่นเกมโดยมาก มักจะใช้กับเด็กระดับประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษาตอนต้น เพราะว่าเกมเป็นเครื่องช่วยในการพัฒนาของเด็ก ในทุกๆ ด้าน การสอนเกมต้องคำนึงถึงความปลอดภัยเพื่อที่จะไม่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุในการเล่น เพื่อที่จะทำให้การเล่นสำเร็จได้ตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ จึงควรจะมีปฏิบัติดังนี้

1. ตัวเด็กนักเรียน ต้องมีสุขภาพดี ไม่เจ็บป่วย หรือเป็นไข้ ก่อนการเล่นเกม
2. อธิบายวิธีการเล่นและกฎกติกาต่างๆ กฎกติกาเป็นตัวช่วยสร้างความปลอดภัย หรือสิ่งที่จะไม่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุ เช่น มีบทการลงโทษ ถ้าทำผิด กฎ กติกา รุนแรง
3. แบ่งเด็กเป็นกลุ่ม หมู่ หรือ เพศ เพื่อความปลอดภัย เช่น เด็กโต เด็กเล็ก ชาย หรือ หญิง
4. การเลือกอุปกรณ์ต้องพิจารณามาก ต้องเลือกใช้ การจัดวาง ติดตั้ง และดูสภาพ ชำรุด สึกหรอ หรือไม่
5. สนาม ห้องพลศึกษา และเครื่องอำนวยความสะดวกอื่นๆ มีความปลอดภัย เช่น เป็นหลุม บ่อ ลื่น มีน้ำขัง หลุมปากหลุม รกรงรัง ตลอดทั้งเศษแก้ว อิฐ มีหรือเปล่า ฯลฯ
6. ต้องมีการควบคุมอย่างใกล้ชิด หรือ แต่งตั้งคนมาช่วยดูแล ถ้ามีเด็กมากๆ
7. ในระหว่างการเล่น ต้องเน้นความปลอดภัยตลอดในการเล่น และการจัดกิจกรรมขณะเล่น
8. เมื่อสอนเสร็จแล้ว ควรมีการติชม แนะนำแก้ไขข้อบกพร่องในการปฏิบัติ